

Bruselj, 15. maj 2020
REV1 – nadomešča obvestilo z dne
23. januarja 2018

OBVESTILO DELEŽNIKOM

IZSTOP ZDRUŽENEGA KRALJESTVA IN PREDPISI EU NA PODROČJU TRŽENJA SEMEN IN DRUGEGA RASTLINSKEGA RAZMNOŽEVALNEGA MATERIALA

Združeno kraljestvo je 1. februarja 2020 izstopilo iz Evropske unije in je postalo „tretja država“¹. Sporazum o izstopu² določa prehodno obdobje, ki se bo končalo 31. decembra 2020³. Do tega datuma se pravo EU v celoti uporablja za Združeno kraljestvo in v njem.⁴

V prehodnem obdobju se bosta EU in Združeno kraljestvo pogajala o sporazumu o novem partnerstvu, ki bo določal zlasti območje proste trgovine. Vendar ni mogoče z gotovostjo reči, ali bo ob koncu prehodnega obdobja tak sporazum sklenjen in bo začel veljati. V vsakem primeru bi tak sporazum z Združenim kraljestvom vzpostavil odnose, ki bodo v smislu pogojev dostopa na trg zelo drugačni od tistih na notranjem trgu,⁵ v carinski uniji EU ter na območju DDV in trošarin.

Zato se vse zainteresirane strani, zlasti gospodarski subjekti, s tem obvestilom opozorijo na pravni položaj po koncu prehodnega obdobja (del A spodaj). To obvestilo pojasnjuje tudi nekatere pomembne določbe o ločitvi iz Sporazuma o izstopu (del B spodaj) ter pravila, ki se bodo po koncu prehodnega obdobja uporabljala na Severnem Irskem (del C spodaj).

¹ Tretja država je država, ki ni članica EU.

² Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 7; v nadaljnjem besedilu: Sporazum o izstopu).

³ Prehodno obdobje se lahko pred 1. julijem 2020 podaljša enkrat za največ eno ali dve leti (člen 132(1) Sporazuma o izstopu). Vlada Združenega kraljestva tako podaljšanje zaenkrat zavrača.

⁴ Razen nekaterih izjem iz člena 127 Sporazuma o izstopu, od katerih pa nobena ni relevantna v okviru tega obvestila.

⁵ Zlasti sporazum o prosti trgovini ne določa načel notranjega trga (na področju blaga in storitev), kot so vzajemno priznavanje, načelo države izvora in harmonizacija. Sporazum o prosti trgovini tudi ne odpravlja carinskih formalnosti in kontrol, vključno s tistimi, ki se nanašajo na poreklo blaga in njegove vložke, ter prepovedi in omejitev uvoza in izvoza.

Nasveti deležnikom:

Da bi se obravnavale posledice iz tega obvestila, se deležnikom zlasti svetuje naslednje:

Žlahtnitelji morajo zagotoviti, da država članica EU sprejme vnose v skupnem katalogu, tako da se sorte lahko tržijo v EU po koncu prehodnega obdobja. Zato morajo zainteresirane strani pravočasno predložiti ustrezne vloge pristojnemu uradnemu organu države članice EU pred tem datumom, da se zagotovi pravočasen vnos navedenih sort v ustrezne nacionalne kataloge in vključitev v ustrezna skupna kataloga.

Žlahtnitelji morajo zagotoviti, da država članica EU sprejme sorte razmnoževalnega materiala sadnih rastlin, ki so trenutno vključene le v register Združenega kraljestva, ali da dobavitelj v državi članici EU sprejme sorte razmnoževalnega materiala okrasnih rastlin, ki so trenutno vključene le na seznam dobaviteljev v Združenem kraljestvu, tako da se navedeni material lahko trži v EU po koncu prehodnega obdobja. Zainteresirane strani morajo zato pravočasno predložiti ustrezne vloge pristojnemu uradnemu organu ali dobavitelju države članice EU, da se zagotovi pravočasen vnos navedenih sort ali navedenih materialov v nacionalni register ali na seznam dobaviteljev pred koncem prehodnega obdobja.

Distributerji rastlinskega razmnoževalnega materiala iz Združenega kraljestva morajo upoštevati omejitve uvoza EU.

Opozorilo:

V tem obvestilu niso obravnavana pravila EU o:

- zdravju rastlin (fitosanitarna pravila);
- varstvu pravic intelektualne lastnine rastlinskih sort in
- gensko spremenjenih organizmih.

Za te vidike so v pripravi druga obvestila ali pa so bila že objavljena⁶.

A. PRAVNI POLOŽAJ PO KONCU PREHODNEGA OBDOBJA

Po koncu prehodnega obdobja se pravila EU na področju semen in drugega rastlinskega razmnoževalnega materiala⁷ (v nadaljnjem besedilu: zakonodaja EU o rastlinskem razmnoževalnem materialu) v Združenem kraljestvu ne bodo več uporabljala⁸. To ima zlasti naslednje posledice:

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_sl.

⁷ Glej prilogo.

⁸ Glede uporabe zakonodaje EU o rastlinskem razmnoževalnem materialu za Severno Irsko glej del C tega obvestila.

1. SKUPNA KATALOGA

V skladu z zakonodajo EU o rastlinskem razmnoževalnem materialu je treba sorte semena krmnih rastlin, žitnega semena, semena pese, zelenjadničnega semena, razmnoževalnega materiala zelenjadnic, semenskega krompirja ter semena oljnic in predivnic (poljščine in zelenjadnice) pregledati in sprejeti v vsaj eni državi članici ter jih vključiti v skupna kataloga v skladu z Direktivo 2002/53/ES ali Direktivo 2002/55/ES, da se dovoli njihovo trženje po vsej Uniji.

Sorte, ki jih je v skupna kataloga vključilo le Združeno kraljestvo, se po koncu prehodnega obdobja v EU ne smejo več tržiti.

2. NACIONALNI REGISTRI, NACIONALNI SEZNAMI DOBAVITELJEV

V skladu z zakonodajo EU o rastlinskem razmnoževalnem materialu se lahko sorte razmnoževalnega materiala trte in razmnoževalnega materiala sadnih rastlin tržijo po vsej Uniji šele potem, ko so vključene v nacionalni register v eni državi članici ali v primeru Direktive 98/56/ES o razmnoževalnem materialu okrasnih rastlin vsaj na seznam dobaviteljev ene od držav članic EU.

Na podlagi Direktive 1999/105/ES se gozdni reprodukcijski material lahko trži po vsej Uniji šele potem, ko je osnovni material vključen v nacionalni register v eni državi članici.

Sorte, ki so bile vključene samo v register Združenega kraljestva ali so vključene le na seznam dobaviteljev v Združenem kraljestvu, se po koncu prehodnega obdobja v EU ne smejo več tržiti.

3. REZULTATI PREIZKUŠANJA

Člen 7(1) direktiv 2002/53/ES in 2002/55/ES zahteva, da sprejetje sorte v skupnih katalogih ali nacionalnem registru temelji na uradnem preizkušanju, ki ga izvede pristojni organ države članice EU. Po koncu prehodnega obdobja morajo rezultati preizkušanj za sorte, ki se vključijo v skupna kataloga ali nacionalni register, izhajati iz preizkušanj v državi članici EU.

Žlahtnitelji morajo tudi upoštevati, da bodo poleg preizkušanj razločljivosti, izenačenosti in nespremenljivosti, glede katerih vse države članice uporabljajo iste zahteve, za nekatere sorte potrebna tudi dodatna preizkušanja vrednosti za pridelavo in uporabo, glede katerih se zahteve nekaterih držav članic lahko razlikujejo od zahtev Združenega kraljestva. Žlahtnitelji morajo zato zagotoviti, da vsakršna poročila o preizkušanjih, ki izhajajo iz Združenega kraljestva, dobijo pred koncem prehodnega obdobja in jih vpišejo v nacionalni katalog države članice EU.

4. UVOZ

Semen in drugega rastlinskega razmnoževalnega materiala glede na zakonodajo EU o rastlinskem razmnoževalnem materialu ni dovoljeno uvažati v EU iz tretjih držav, razen če jih EU „uvrsti na seznam“ v skladu z zakonodajo EU o rastlinskem razmnoževalnem materialu.

B. POMEMBNE DOLOČBE O LOČITVI IZ SPORAZUMA O IZSTOPU

Člen 41(1) Sporazuma o izstopu določa, da je obstoječe in posamično razpoznavno blago, zakonito dano na trg v EU ali Združenem kraljestvu pred koncem prehodnega obdobja, lahko še naprej dostopno na trgu EU ali Združenega kraljestva ter potuje med tema dvema trgoma, dokler ne dospe do končnega uporabnika.

Gospodarski subjekt, ki se sklicuje na navedeno določbo, nosi dokazno breme, da na podlagi katerega koli ustreznega dokumenta dokaže, da je bilo blago dano na trg v EU ali Združenem kraljestvu pred koncem prehodnega obdobja.⁹

Za namene navedene določbe „dajanje na trg“ pomeni, da je blago prvič dobavljeno za distribucijo, porabo ali uporabo na trgu v okviru gospodarske dejavnosti v zameno za plačilo ali brezplačno.¹⁰ „Dobava blaga za distribucijo, porabo ali uporabo“ pomeni, da je „obstoječe in posamično razpoznavno blago po končani proizvodnji predmet pisne ali ustne pogodbe med dvema ali več pravnimi ali fizičnimi osebami o prenosu lastništva, kakršne koli druge premoženjske pravice ali posesti zadevnega blaga ali da je predmet ponudbe pravni ali fizični osebi, da sklene tako pogodbo.“¹¹

Primer: Posamezna rastlina rastlinske sorte, ki je vključena v register Združenega kraljestva in jo proizvajalec iz Združenega kraljestva proda distributerju iz Združenega kraljestva pred koncem prehodnega obdobja, se lahko še naprej uvaža v EU na podlagi registracije v Združenem kraljestvu.

To ne posega v fitosanitarni nadzor, ki se lahko uporablja za uvoz po koncu prehodnega obdobja.

C. PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO NA SEVERNEM IRSKEM PO KONCU PREHODNEGA OBDOBJA

Po koncu prehodnega obdobja se uporablja Protokol o Irski/Severni Irski.¹² Protokol o Irski/Severni Irski je predmet redne privolitve izvršnega organa in skupščine Severne Irske, pri čemer začetno obdobje uporabe zajema štiri leta po koncu prehodnega obdobja.¹³

Na podlagi Protokola o Irski/Severni Irski se nekatere določbe prava EU uporabljajo tudi za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko. Poleg tega sta se EU in Združeno kraljestvo v Protokolu o Irski/Severni Irski dogovorila, da se, kolikor se določbe EU uporabljajo za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko, Severna Irška obravnava kot država članica.¹⁴

⁹ Člen 42 Sporazuma o izstopu.

¹⁰ Člen 40(a) in (b) Sporazuma o izstopu.

¹¹ Člen 40(c) Sporazuma o izstopu.

¹² Člen 185 Sporazuma o izstopu.

¹³ Člen 18 Protokola o Irski/Severni Irski.

¹⁴ Člen 7(1) Sporazuma o izstopu v povezavi s členom 13(1) Protokola o Irski/Severni Irski.

Protokol o Irski/Severni Irski določa, da se zakonodaja EU o rastlinskem razmnoževalnem materialu uporablja za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko.¹⁵

To pomeni, da sklicevanje na EU v delih A in B tega obvestila vključuje Severno Irsko, sklicevanje na Združeno kraljestvo pa se nanaša le na Veliko Britanijo.

Natančneje povedano, to med drugim pomeni naslednje:

- rastlinski razmnoževalni material, dan na trg na Severnem Irskem, mora biti skladen z zakonodajo EU o rastlinskem razmnoževalnem materialu;
- rastlinski razmnoževalni material, ki izvira iz Severne Irske in je poslan v EU, ni uvožen rastlinski razmnoževalni material;
- rastlinski razmnoževalni material, poslan iz Velike Britanije na Severno Irsko, je uvožen material na podlagi zakonodaje EU o rastlinskem razmnoževalnem materialu (glej oddelek A zgoraj);
- vsaka „uvrstitev na seznam“ Združenega kraljestva (glej oddelek A zgoraj) ne bi vključevala Severne Irske.

Vendar Protokol o Irski/Severni Irski izključuje možnost, da Združeno kraljestvo v zvezi s Severno Irsko:

- sodeluje pri odločanju in oblikovanju odločitev Unije;¹⁶
- sproži postopke ugovora, zaščitne postopke ali arbitražne postopke, kolikor ti postopki zadevajo predpise, standarde, ocene, registracije, certifikate, odobritve in dovoljenja, ki jih izdajo ali opravijo države članice EU;¹⁷
- deluje kot vodilni organ za ocene, preglede in izdajo dovoljenj;¹⁸
- se sklicuje na načelo države izvora ali medsebojnega priznavanja za izdelke, ki so bili zakonito dani na trg Severne Irske.¹⁹

Natančneje povedano, to med drugim pomeni naslednje:

- vključitev rastlinskega razmnoževalnega materiala v nacionalni register Združenega kraljestva ali na seznam dobaviteljev v Združenem kraljestvu v skladu z zakonodajo EU o rastlinskem razmnoževalnem materialu omogoča

¹⁵ Člen 5(4) Protokola o Irski/Severni Irski in del 42 Priloge 2 k navedenemu protokolu. Komisija predlaga vključitev direktiv 66/401/EGS, 98/56/ES in 2008/72/ES v oddelek 42 Priloge 2 k Protokolu o Irski/Severni Irski (člen 164(5)(d) Sporazuma o izstopu).

¹⁶ V okviru skupne posvetovalne delovne skupine, ustanovljene s členom 15 Protokola o Irski/Severni Irski, se po potrebi opravi izmenjava informacij ali medsebojno posvetovanje.

¹⁷ Peti pododstavek člena 7(3) Protokola o Irski/Severni Irski.

¹⁸ Člen 13(6) Protokola o Irski/Severni Irski.

¹⁹ Prvi pododstavek člena 7(3) Protokola o Irski/Severni Irski.

trženje rastlinskega razmnoževalnega materiala samo na Severnem Irskem, vključitev rastlinskega razmnoževalnega materiala v nacionalni register Združenega kraljestva ali na seznam dobaviteljev v Združenem kraljestvu ne omogoča trženja rastlinskega razmnoževalnega materiala v EU²⁰;

- vključitev rastlinskega razmnoževalnega materiala v nacionalni register države članice EU ali na seznam dobaviteljev EU omogoča trženje rastlinskega razmnoževalnega materiala na Severnem Irskem,
- skupna kataloga, vzpostavljena z direktivama 2002/53/ES in 2002/55/ES, ne smeta vključevati sort semen, ki se žlahtnijo ali preizkušajo na Severnem Irskem in ki jih uradno sporoči Združeno kraljestvo.

Splošne informacije o zakonodaji EU, ki se uporablja za semena in drug rastlinski razmnoževalni material, so na voljo na spletišču Komisije o pravilih EU o rastlinskem razmnoževalnem materialu (https://ec.europa.eu/food/plant/plant_propagation_material_en). Te strani bodo po potrebi posodobljene z nadaljnjimi informacijami.

Evropska komisija
Generalni direktorat za zdravje in varnost hrane

²⁰ Četrti pododstavek člena 7(3) Protokola o Irski/Severni Irski.

Priloga: Pravila EU na področju rastlinskega razmnoževalnega materiala

- Direktiva Sveta 66/401/EGS z dne 14. junija 1966 o trženju semen krmnih rastlin;²¹
- Direktiva Sveta 66/402/EGS z dne 14. junija 1966 o trženju semena žit;²²
- Direktiva Sveta 68/193/EGS z dne 9. aprila 1968 o trženju materiala za vegetativno razmnoževanje trte;²³
- Direktiva Sveta 98/56/ES z dne 20. julija 1998 o trženju razmnoževalnega materiala okrasnih rastlin;²⁴
- Direktiva Sveta 1999/105/ES z dne 22. decembra 1999 o trženju gozdnega reprodukcijskega materiala;²⁵
- Direktiva Sveta 2002/53/ES z dne 13. junija 2002 o skupnem katalogu sort poljščin;²⁶
- Direktiva Sveta 2002/54/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena pese;²⁷
- Direktiva Sveta 2002/55/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena zelenjadnic;²⁸
- Direktiva Sveta 2002/56/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semenskega krompirja;²⁹
- Direktiva Sveta 2002/57/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena oljnic in predivnic;³⁰
- Direktiva Sveta 2008/72/ES z dne 15. julija 2008 o trženju razmnoževalnega in sadilnega materiala zelenjadnic, razen semena;³¹

²¹ UL 125, 11.7.1966, str. 2298.

²² UL 125, 11.7.1966, str. 2309.

²³ UL L 93, 17.4.1968, str. 15.

²⁴ UL L 226, 13.8.1998, str. 16.

²⁵ UL L 11, 15.1.2000, str. 17.

²⁶ UL L 193, 20.7.2002, str. 1.

²⁷ UL L 193, 20.7.2002, str. 12.

²⁸ UL L 193, 20.7.2002, str. 33.

²⁹ UL L 193, 20.7.2002, str. 60.

³⁰ UL L 193, 20.7.2002, str. 74.

³¹ UL L 205, 1.8.2008, str. 28.

- Direktiva Sveta 2008/90/ES z dne 29. septembra 2008 o trženju razmnoževalnega materiala sadnih rastlin in sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja.³²

³² UL L 267, 8.10.2008, str. 8.